

Ingravescentibus malis

XI. PIUS PÁPA

Tisztelendő Testvérek! Üdvöt és apostoli áldást!

Már sokszor, legutóbb *Divini Redemptoris*¹ körlevelünkben, hangoztattuk, hogy korunk növekvő bajaira nincs más orvosság, mint visszatérni Krisztushoz és az ő szent parancsaihoz. Mert egyedül Nála vannak az *örök élet ígérei*² Nélküle és isteni törvényének elvetésével sem az egyes emberek, sem az emberi társadalom nem alkothatnak semmit, ami gyorsan és gyászosan össze nem omlik.

De a katolikus Egyház történetének figyelmes szemlélője azt is könnyen megállapíthatja, hogy a kereszténység évkönyveinek minden lapjain találkozunk a Boldogságos Szűznek, az Istenanyának hatalmas pártfogásával.

Valahányszor eretnokségek terjedtek, amelyek az Egyháznak varratlan köntösét megtépni és a katolikus világot megzavarni akarták : atyáink mindig bizalommal fordultak Szűz Máriához, *aki az egész világon az eretnokségeket maga elfojtja*³. S a Szent Szűz pártfogásával szerzett győzelmek után mindenkor boldogabb korok következtek.

Mikor a kegyetlen mohamedán hatalom erős flottájára és számos hadseregére támaszkodva pusztulással és rabsággal fenyegette Európa népeit, a pápa kezdeményezésére buzgón kérték Isten anyjának pártfogását. Az ellenséget legyőzték, hajóit elsüllyesztették.

Mint közveszélyek idején, úgy személyes ügyekben is minden időben Szűz Máriához fordultak a hívek könyörgéseikkel, hogy nagy jóságával segítségükre legyen, enyhülést és gyógyulást hozzon testi-lelki fájdalmaikra. S sohasem várták hiába hatalmas segítségét, akik azt buzgó és bizakodó imádságban kérték.

A mi korunkban nem kisebb veszedelmek fenyegetik az Egyházat és a társadalmat, mint a múltban. Mivel manapság sokan megvetik és elutasítják Isten legfőbb és örök tekintélyét, parancsait és tilalmait, önként jelentkezik a következmény : meggyöngül a keresztény kötelességtudat, ellanyhul vagy teljesen elhal a lelkekben a hit, megrendülnek és elomlanak az emberi társadalom alapjai.

Egyrészt az elkeseredett társadalmi osztályharcokat látjuk, mert egyeseké a nagy gazdagság, mások pedig kemény mindennapi munkával keresik maguknak és családjuknak a kenyeret. Sőt egyes országokban köztudomásúlag már annyira jutottak, hogy eltörölték a magántulajdonjogot és behozták a kommunizmust.

Másrészt találunk embereket, akik az államhatalmat mindenek fölött tisztelik és megbecsülik. Szerintük a polgári rendet minden eszközzel meg kell védeni és a tekintélyt erősíteni. Remélik, hogy így tökéletesen leküzdhetik az átkos kommunista elméleteket. Egyébként az evangéliumi bölcsesség világosságát lenézik s igyekeznek a pogány ok tévedéseit és életformáit följújtani.

Végül jelentkezik az istentagadók és istengyűlölők agyafúrt és vészes felekezete, akik magukat nyíltan Isten ellenségeinek mondják. Mindenhova befurakodnak. Megingatják és kitépik a lelkekből a vallásos hitet. Lábbal taposnak minden isteni és emberi jogot. S mialatt kigúnyolják a mennyei boldogság reménységét, izgatják az embereket, hogy a csalfa földi boldogságot bármily törvénytelen úton is keressék ;

¹ Acta Ap. Sed. 1937. vol. XXIX. pa. 65.

² Jn 6,69

³ Breviárium

Ingravescentibus malis

zavarkeltéssel, véres lázadások és polgárháborúk szításával konokul és vakmerően törekszenek a társadalmi rend teljes fölfordulását előidézni.

Bár valóban nagyok és számosak a bajok s a jövőben még nagyobbaktól is tarthatunk, még sem szabad — Tisztelendő Testvérek — elcsüggednünk és abban a szent reménységben megfogyatkoznunk, amely egyedül a jó Istenben gyökerezik. Isten, *aki épségre alkotta a földkerekség nemzetségeit*,⁴ nem engedi elveszni a saját drága vérével megváltott embereket s nem hagyja el Egyházát. Mégis igyekezzünk az Istennél a Boldogságos Szűznek hathatós és Isten előtt kedves közbenjárását és pártfogását érvényesíteni, amire már előbb rámutattunk, mert Szent Bernát szavai szerint *ez az Isten akarata, aki úgy rendelkezett, hogy mindent Szűz Mária közvetítésével nyerjünk el*.⁵

A különféle imádságok közt, amelyekkel eredményesen fordulunk az Isten szent Anyjához, előkelő és kiváló helyet foglal el a rózsafüzér. Ezt az imádságot, amelyet *Szűz Mária zoltároskönyvének, vagy az evangélium és a keresztény élet breviáriumának* is neveznek, a Mi boldogemlékű elődünk, XIII. Leó pápa tömören így jellemzi és ajánlj a: *az angyali üdvözléteből font csodálatos füzér, közbeiktatott miatyánkkal és kötelező elmélkedéssel... Kitűnő imádság, az örök élet elnyerésére alkalmas*.⁶

Levezethető ez a megállapítás magukból az egyes rózsákból, amelyek a titokzatos füzért alkotják. Mert találhatunk-e megfelelőbb és szentebb imádságokat? Az elsőt maga az isteni Megváltó fogalmazta, mikor tanítványai kérték: *Uram, taníts bennünket imádkozni*.⁷ Valóban a legszentebb imádság, mert megadja a módot, amint tőlünk telhetőleg dicsőíthetjük az Istent, s azonkívül kitér testünk és lelkünk minden szükségletére. Vájjon lehetséges-e, hogy az örök Atyaisten segítségünkre ne jöjjön, ha saját egyszülött Fiának szavaival kérjük?

A második imádság az angyali üdvözlés, amely Gábor arkangyal és Erzsébet asszony köszöntésével kezdődik s azzal a jámbor fohással végződik, amelyben magunknak most és a halál óráján segítséget kérünk Szűz Máriától.

Ezekhez a hangos imádságokhoz csatlakozik az elmélkedés a szent titkok felett, amely ék oly módon idézik szemeink elé Jézus Krisztusnak és szent Anyjának örömeit, fájdalmait és megdicsőülését, hogy egyben vigasztalást és erőt meríthessünk .szenvedéseinkben s a legszentebb példákat követve az erényesség folyton emelkedő lépcsőin a mennyei haza boldogságáig haladni felbuzduljunk.

Tisztelendő Testvérek!

Kétségtelenül igen könnyű, még a tanulatlan és egyszerű emberek számára is alkalmas ez az ájtatossági gyakorlat, amelyet Szent Domonkos isteni ihletből és Szűz Mária sugallatából csodálatosan elterjesztett.

De messze eltérnek az igazságtól, akik azt unalmas imádságnak, egyhangú ismétlésnek tartják és elvetik, mint egyedül gyermekeknek és anyókáknak valót. Először is meg kell állapítani, hogy az áhítat és a szeretet, habár gyakran ugyanazokat a szavakat mormolják, nem ismételik ugyanazt, hanem a szerető szívből fakadó folyton új és új érzéseket fejeznek ki. Másodszor az ilyen

⁴ Bölcs 1,14

⁵ S. Bernard. Serm. in Nativ. B. M. V.

⁶ Acta Leonis, 1898. vol. XVIII. pp. 154, 155.

⁷ Luk. 11, 1

Ingravescentibus malis

imádság elárulja és megköveteli az evangéliumi egyszerűséget és az alázatosság szellemét. Már pedig, aki ezt a lelkületet megveti, magának az isteni Megváltónak tanítása szerint nem juthat a mennyek országába : *Bizony mondom nektek, ha nem lesztek mint a kisdedek, nem mehettek be a mennyek országába.*⁸

Lehet, hogy a gőgös jelenkor lebecsüli és elutasítja Szűz Mária rózsafüzérét, de a szentek nagy serege minden korban és a legkülönbébb társadalmi rangokban nemcsak szerették azt, hanem buzgón imádkoztak is, sőt mint hatalmas fegyvert használták a gonosz lelkek ellen, az ártatlanság megóvására, az erények könnyebb elérésére és a békesség megszerzésére az emberiség számára. S voltak kiváló tudósok és bölcsek, akiket a tanulmányok és kutatások ugyancsak elfoglaltak, s mégsem mulasztottak egyetlen napot, hogy a Szűzanya képe előtt térden állva el nem imádkoztak volna a szent rózsafüzért. Még királyok és fejedelmek is végezték ezt az ájtatosságot, bármennyire igénybe vették őket a gondok és kötelességek. Tehát a rózsafüzér nemcsak az együgyűek és szegények kezébe való, hanem minden rangú embernek díszére válik.

Megemlíjtük, hogy maga a szent Szűz a mi korunkban is hathatósan ajánlotta a rózsafüzért, mikor a Lourdes-i barlangban megjelent és a tisztalelkű leánykát a saját példájával tanította meg a rózsafüzér imádkozására. Miért kételkednénk tehát, hogy mindent elérhetünk, ha az égi Szűzanyát a rózsafüzér imádság jámbor és ájtatos elmondásával kérjük?

Ugyanezért óhajtjuk — Tisztelendő Testvérek —, hogy a közelgő október havában az összes hívők kivételes buzgósággal végezzék a rózsafüzér-ájtatosságot nyilvánosan a templomban és családi otthonukban egyaránt. Még pedig ebben az esztendőben különösen azzal a szándékkal, hogy az Isten ellenségei, mindazok, akik Istent tagadják és vakmerően megvetik, akik a katolikus hitet és az Egyház szabadságát támadják, az isteni és emberi jogok ellen az örvény erejével láznak s az emberi társadalmat a romlásba és pusztulásba taszítani törekszenek, az Isten szűz Anyjának hatalmas közbenjárása folytán legyőzve és bűnbánatra indítva végre jó útra térjenek s Szűz Mária pártfogása és oltalma alá meneküljenek.

A szentséges Szűz, aki az albiaiak sötét eretnekségét a keresztény világból győztesen elűzte, buzgó könyörgéseinkre szüntesse meg az újabb tévelyeket is, különösen a kommunizmust, amely több tanával és gáttal a régi eretnekségre emlékeztet. S amint a kereszties háborúk idején Európa népeinek ajkán egyetlen szó és egyetlen könyörgés hangzott el, úgy most az egész világon, minden városban és a legkisebb falvakban egy lélekkel és egyesült erővel szálljon az imádság az Isten nagyságos Anyjához azzal a könyörgéssel, hogy a keresztény és emberi kultúra fölforgatói legyőzessenek s a fáradt és aggódó emberiség fölött az igazi béke napja végre fölragyogjon. Ha mindenki rendíthetetlen bizalommal és égő buzgósággal könyörög, bizvást remélhetjük, hogy a szent Szűz, miként a múltban, úgy most is kieszközli isteni Fiától a háborgó hullámok enyhülését, elülését és békés megnyugvását, s hogy a kereszténység magasztos imahadjáratát ismét dicső győzelem fogja követni.

De Szűz Mária rózsafüzére nemcsak az istengyűlölők és a vallás ellenségeinek legyőzésére alkalmas, hanem az evangéliumi erényeket is kiváltja, ápolja és a

⁸ Mt 18,3

Ingravescentibus malis

lelkekbe plántálja. Különösen a katolikus hitet erősíti, amely a szent hittitkokról való elmélkedésben újraéled, s a lelkeket fölemeli a kinyilatkoztatott igazságok síkjába. Pedig ez igen üdvösséges hatás manapság, amikor igen sokakat, bizony még hívő keresztényeket is megül valamiféle idegenkedés a lelkiek iránt és bizonyos unottság a keresztény tanok felé.

Megélénkíti a rózsafüzér az örökkévaló javak reménységét, mikor az utolsó részben az Úr Jézus és Szűz Mária dicsőségének szemléltetésével kitarja előttünk a mennyországot és az örök hazába hív meg minket. A halandó emberek lelkét úgyis megszállja a földi kincsek hatalmas vágya s napról-napra hevesebb lesz a múlandó gazdagság és futó örömelek megkívánása. Éppen azért nagyon is hasznos az emberek figyelmét az égi javakra, a maradandó kincsekre irányítani a mennyekben, *hol a tolvaj hozzá nem fér és a moly meg nem rontja.*⁹

Ha sokakban ellankadt, sőt kihűlt a szeretet, mindazok, akik az isteni Üdvözítőnek keserves kínszenvedését és kereszthalálát, valamint a Fájdalmas Anyának gyötrelmeit a rózsafüzérben foglalt sorrend szerint résztvevő szívvel átlemélik, ugyebár viszontszeretetre gyulladnak? S a föllángolt istenszeretetből önként fakad a felebaráti szeretet, ha kellőleg megfontoljuk, mennyit fáradott és szenvedett az Úr Jézus Krisztus, hogy az embereknek az elvesztett istenfiúságot visszaszerezze. Legyen azért különös gondotok rá — Tisztelendő Testvérek —, hogy ez a hasznos imádság mindinkább elterjedjen, általános szeretetnek örvendjen és a hívők szívében az áhítatot növelje. Saját buzgóságtok és a fennhatóságtok alatt álló lelkipásztorok tanító munkája nyomán minél teljesebben és világosabban ismerjék meg a különféle társadalmi állású hívők a rózsafüzér-ájtatosságot. Hadd meríthessen belőle erőt az ifjúság, hogy az ébredő gonosz indulatokat megfékezze és lelki ártatlanságát megvédje; az öregek pedig találjanak benne megnyugvást, vigasztalást, békét nehéz aggodalmaik idején. A katolikus akcióban tevékenyeket sarkalja ez az ájtatosság, hogy a vállalt apostoli munkát szívesebben és buzgóbban végezzék. Mindennemű szenvedőknek — különöseit a haldoklóknak — nyújtsa enyhületet és fokozza bennük az örök boldogság reménységét.

A családapák és anyák mutassanak gyermekeiknek példát. Este a családi otthonban, hová a napnak fáradalmi és munkái után mindnyájan megtérnek, a Szűzanyának képe előtt mondják el közösen, egy hittel és lélekkel, a szent rózsafüzért, szülők és gyermekek egyaránt. Szép és üdvösséges szokás ez, amelyből béke és áldás fakad az egész családra. Azért valahányszor fiatal házasságokat fogadunk és néhány atyai szót intézhetünk *hozzájuk*, amire gyakran van alkalmunk, Szűz Mária rózsafüzérért ajándékozzuk nekik s annak imádkozását a legmelegebben ajánljuk, a saját példánkra hivatkozva intjük őket, hogy azt egyetlen napon se mulasszák el, bármennyi gond és munka közben sem.

Tanácsosnak tartottuk — Tisztelendő Testvérek — titeket és rajtatok keresztül összes lelki gyermekeiteket is erre a jámbor ájtatosságra buzdítani. Nem kételkedünk benne, hogy intelmünket, mint mindig is, szívesen megfogadjátok, s annak igen nagy lelki hasznát látjátok. Még más szándék is vezetett ennek az apostoli körlevélnek megírására. Akarjuk, hogy Velünk együtt összes fiaink Krisztusban örök hálát adjanak az Istenanyának szerencsésen visszanyert egészségünkért. Azt ugyan a lissieux-i Szűz, a Kis Jézusról nevetett Szent Teréz közbenjárásának köszönhetjük,

⁹ Lk 12,33

Ingravescentibus malis

amint már írásban is elismertük.¹⁰ De jól tudjuk, hogy a jó Isten minden jót Szűz Anyjának kezéből nyújt nekünk.

Végül, mivel legutóbb a sajtóban vakmerő támadás érte a Boldogságos Szüzet, fölhasználjuk az alkalmat, hogy annak az országnak püspökeivel és népével együtt, amely Szűz Máriát mint *Lengyelország királynőjét* tiszteli, de saját mélységes tiszteletünk parancsából is, méltó elégtételt szolgáltatassunk a fölséges mennyei Királynőnek s az egész világ előtt megbélyegezzük ezt a szentségtörő merényletet, mint igen fájdalmas és méltatlan dolgot, amely egy művelt országban büntetlenül megeshetett.

Mint az égi kegyelmek és atyai jóindulatunk zálogát az Úrban szeretettel adjuk rátok — Tisztelendő Testvérek — és a gondjaitokra bízott nyájra apostoli áldásunkat.

Kelt Castelgandolfo várában, Róma mellett, 1937 szeptember 29-én, Szent Mihály arkangyal napján, pápaságunk tizenhatodik évében.

XI. Pius pápa.

¹⁰ Kézirat Pacelli bíborshoz, Osservatore Roinano 1937, szept. 5. 207. szám